

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Marttila, L., Lähteenmäki, E. & Saarinen, K. (2021) TAMKjournal – verkkolehti avoimena ammatillisen kirjoittamisen oppimisympäristönä. Kreodi - AMMATTIKORKEAKOULUKIRJASTOJEN VERKKOLEHTI, 2021:1.

URL: <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202102245911>

TAMKjournal – verkkolehti avoimena ammatillisen kirjoittamisen oppimisympäristönä

21.02.2021

Kuva: Julkaisukioski.

Korkeakoulun julkaisema avoin verkkolehti on oiva keino lisätä korkeakoulun toiminnan näkyvyyttä ja sen henkilöstön tuottamien julkaisujen määrää. Verkkolehteen sisältyy kuitenkin myös arvoja, jotka eivät ole julkaisujen määrän tavoin yhtä konkreettisesti mitattavissa. Parhaimmillaan verkkolehti voi toimia korkeakoulussa yhdessä tekemisen ja oppimisen alustana yhteisöllisyyttä vahvistaen ja yhteisön jäsenten osaamista edistäen. TAMKjournal on vahvistanut asemaansa oppimisympäristönä, henkilöstön ja opiskelijoiden asiantuntijuuden jakamisen foorumina sekä korkeakouluyhteisön toiminnan näkyväksi tekemisen alustana jo kuuden vuoden ajan.

Tampereen ammattikorkeakoulussa (TAMK) havahduttiin vuonna 2014 suureen haasteeseen: henkilöstömäärältään suuren ammattikorkeakoulun julkaisujen määrä oli yksi Suomen heikoimmista, ja osa henkilökunnasta koki, ettei uskaltanut tai osannut kirjoittaa ammatillisiin tai tieteellisiin lehtiin. Vaikka osaamisvaje oli tunnistettu, henkilöstölle

järjestettyihin kirjoittajakoulutuksiin oli vaikeaa saada osallistujia. Todettiin, että learning by doing -periaate voisi toimia myös henkilöstökoulutuksessa. Päätettiin perustaa verkkolehti, jonka avulla edellä mainittuja ongelmia voitaisiin ratkaista. Lehden toimitusprosessi suunniteltiin sellaiseksi, että lehteen kirjoittaminen voisi toimia henkilöstön ammatillisen mutta yleistajuisen asiakirjoittamisen oppimisympäristönä. Varsinaisen verkkojulkaisemisen prosessin lisäksi TAMKjournalin toimitustyö sisältääkin kirjoittajien ohjausta ja tukea heidän toivomallaan tavalla.

Perustamisvaiheessa todettiin, että hyvistä YAMK-opinnäytetöistä oli mahdollista jalostaa valmiita artikkeleita, jolloin opiskelijoiden ja ohjaajien yhteiseen kirjoittamisprosessiin sisältyi sekä kirjoittamisen ohjausta että substanssiasiantuntemusta. TAMKjournal tarjosi näille artikkeleille ohjatun ja julkaisusykliltään nopean foorumin.

Vuonna 2015 julkaistiin [TAMKjournal-verkkolehden](#) ensimmäinen artikkeli. Vajaan kuuden vuoden aikana Journalissa on julkaistu 189 suomenkielistä ja 40 englanninkielistä artikkelia.

Lehti on avoimesti saatavilla

TAMKjournal näyttää samalta kuin useimmat verkkolehdet: siinä on henkilöstön ja opiskelijoiden kirjoittamia artikkeleita suomeksi ja [englanniksi](#). Lehdellä on toimituskunta, päätoimittaja, pysyvä julkaisija, julkaisusäännöt, oma ISSN-tunnus ja raportointivelvollisuus omistajataholle.

TAMKjournal on lukijoille ja kirjoittajille ilmainen verkkolehti, jonka artikkelit ovat avoimesti saatavilla. Lehden tavoitteena on levittää tietoa tamkilaisesta osaamisesta ja TKI-toiminnasta sekä eri alojen ajankohtaisista keskusteluista. Näin ollen lehden saatavuutta ja artikkelien luettavuutta ei ole ollut syytä rajoittaa. TAMKjournalin artikkelit lisensoidaan lähtökohtaisesti Creative Commons -lisenssillä [CC BY-SA](#). Näin artikkeleita voi jakaa, kopioida ja muokata, jos mainitsee tekijän nimen, merkitsee linkin alkuperäiseen tuotokseen sekä jakaa aineiston edelleen samalla lisenssillä. Mikäli kirjoittaja haluaa käyttää eri lisenssiä, hänellä on mahdollisuus neuvotella asiasta toimituskunnan kanssa.

Artikkelit rinnakkaistallennetaan ARENE ry:n alaisuudessa toimivaan avoimeen julkaisuarkistoon [Theseukseen](#), jossa niillä on pysyvä osoite. Tallennus tehdään Tampereen yliopiston kirjaston toimesta. Artikkelit on mahdollista tulostaa Theseuksesta.

TAMKjournal pyytää kirjoittajia lähettämään artikkelin yhteydessä kuvituskuvan esimerkiksi artikkelin aiheena olevasta TKI-projektista. Kirjoittajaohjeissa korostetaan, että Journalissa käytetään vain kirjoittajan omia tai julkisista kuvapankeista noudettuja tai ostettuja kuvia. Mikäli kuvissa esiintyy tunnistettavia henkilöitä, heiltä on pyydettävä lupa kuvan julkaisemiseen. Artikkelien kuvituskuvat ovat kuitenkin pääosin TAMK:n käytössä olevien tai avoimien kuvapankkien kuvia, joiden tekijätiedot mainitaan kuvateksteissä sekä artikkelin lopussa olevissa kirjoittajatiedoissa.

Lehti toimii kirjoittajien oppimisympäristönä

TAMKjournalin toimitustyö poikkeaa ammattilehtien yleisistä käytänteistä, sillä lehti on rakennettu ammatillisen asiakirjoittamisen oppimisympäristöksi. Kirjoittamiseen on mahdollista saada etä- tai kasvokkaista ohjausta kirjoitusprosessin eri vaiheissa.

Teknistä dokumentaatiota, lyhyitä palautteita tai ohjetekstejä kirjoittamaan tottuneet saattavat kokea asiakirjoittamisen aloittamisen hankalaksi. Alkuun pääsyä voi helpottaa mahdollisuus miettiä aihetta ja sen rajausta sekä kirjoittamisteknisiä asioita toimituskunnan jäsenen kanssa. Yksin kirjoittamaan tottuneen taas on hyvä saada tukea ryhmän kirjoitustyön organisointiin.

Yhtä lailla kirjoitusprosessin edetessä saattaa kokenutkin kirjoittaja kaivata uskonvahvistusta tai apua turhien rönsyjen karsimiseen. Oppilaitoksissa on paljon taitavia asiantuntijoita ja erinomaisia puhujia, mutta pidempää tekstiä kirjoitettaessa kristallinkirkkaat ajatukset muuttuvat usein koukeroiseksi jargoniksi tai artikkelin fokus hukkuu. Henkilökohtaista apua on saatavilla silloinkin. Oikea-aikaisen sparrauksen myötä kirkkaammat kirjallisen ilmaisemisen tavat löytyvät luontevammin ja tekstiin muotoutuu niin asian käsittelyn kuin luettavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen rakenne. Kirjoittajat alkavat myös hahmottaa ammatillisen asiakirjoittamisen lajityyppien välisiä eroja (mm. tiedejulkaisut, vapaamuotoiset blogitekstit jne.) rohkaistuessaan kirjoittamaan erilaisille julkaisualustoille.

TAMKissa kaiken pedagogisen työn pohjalla tulisi olla kuusi periaatetta (Kukkonen & Marttila 2017): henkilökohtaisuus, ohjauksellisuus, autenttisuus, yhteistoiminnallisuus ja muovattavuus. Tähän pyritään myös TAMKjournalissa. Toimitusprosessissa otetaan huomioon taustaltaan ja kirjoittamisosaamiseltaan erilaiset kirjoittajat. Kirjoittaminen lähtee kirjoittajien henkilökohtaisista kiinnostuksen kohteista ja aikatauluista, ja kirjoittamiseen saa ohjausta haluamallaan tavalla. Koska kyseessä on oikea verkkolehti, prosessiin osallistuvien oppimismotivaatio on korkea.

Toimituskunta oppii kirjoittajilta ja toisiltaan

Verkkolehti on oppimisympäristö myös sen toimituskunnalle: toimituskunnan jäsenet pääsevät hiomaan vertaisohjaamisen taitojaan kommentoidessaan käsikirjoituksia, ja dialogi kirjoittajien kanssa auttaa toimittajia ymmärtämään erilaisten kirjoittajien kokemia haasteita sekä tapoja toteuttaa omaa prosessiaan. On palkitsevaa huomata, että kirjoittajat kehittyvät saamansa palautteen pohjalta ja onnistuvat kirjoittamista jatkaessaan tuottamaan yhä valmiimpia tekstejä.

Sen lisäksi, että toimituskunnan jäsenet sparraavat kirjoittajia, he tukevat myös toisiaan. Ajoittain tulee tilanteita, joissa on arvokasta kuulla toimittajakollegan näkemys vaikkapa otsikoinnin sopivuudesta, kielenhuollon nyansseista tai omaperäisen tyylin tarkoituksenmukaisuudesta. Voikin sanoa, että toimituskunnan jäsenet oppivat myös toisiltaan.

Journal-ympäristössä rakennetaan yhteistä kulttuuria

Kimmo Svinhuvud (2007) jakaa kirjoittamisen ja siihen liittyvän osaamisen kolmeen osaluueeseen: tekstiin, kirjoitusprosessiin ja kirjoituskulttuuriin. Toimituskunnan työ on helppoa nähdä vain tekstien ja kieliopin hiomisena. Kuuden vuoden työn perusteella voi kuitenkin sanoa, että kirjoitustyön kognitiivisten prosessien tukeminen, kirjoittajien kannustaminen ja erilaisten käytännön ratkaisujen etsiminen on vähintäänkin yhtä suuri osa tätä työtä.

Ison monialaisen organisaation jäsenten arvojen, näkemysten ja toimintatapojen yhteen nivominen ei ole aina yksinkertaista. Verkkolehden profiilia, prosesseja ja pelisääntöjä uudistetaan kiinteässä yhteistyössä TAMKin kirjoittajien, viestintäpalvelujen,

julkaisutoimikunnan ja johdon kanssa. Voi sanoa, että verkkolehden toimittaminen on myös organisaation osaamisen kehittämistä. Kukin lehti on aina ”aikansa lapsi”, jota rakennetaan kirjoittajien toiveiden ja kustantajan strategian, tarpeiden ja resurssien pohjalta.

TAMKjournalin profiili määriteltiin alusta asti sellaiseksi, että se ei kilpaile varsinaisten tiedelehtien kanssa. TAMKjournalin artikkelit eivät ole vertaisarvioituja, sillä TAMKissa toivotaan, että tieteellisesti kunnianhimoisempia käsikirjoituksia lähetettäisiin kansallisiin ja kansainvälisiin lehtiin. Tämä linjaus mahdollistaa matalan kynnyksen julkaisemisen kohtuullisen nopealla aikataululla. Henkilöstön lisäksi myös opiskelijat voivat jakaa lehdessä asiantuntijuuttaan. Yhteiskirjoittaminen on oiva keino henkilöstön ja opiskelijoiden yhteistyön kehittämiseen. Esimerkiksi YAMK-opiskelijoilla on usein arvokasta työelämäosaamista, joka ansaitsee tulla jaetuksi korkeakoulu yhteisössä laajemmin.

TAMKjournal kasvaa ja vahvistuu

TAMK Journalia on tehty TAMKissa tunnetuksi kertomalla siitä henkilöstötapahtumissa ja jakamalla lehteä esitteleviä flajjereita mm. henkilöstön postilaatikoihin. Kirjoittajille tarkoitettuista, ohjausta tarjoavista pajoista on tiedotettu niin intrassa kuin kulkureiteille ripustetuissa postereissa. Toimituskunta on maininnut lehdestä yhteistyöverkostoissaan sekä opetus- ja koulutustilaisuuksissa aina tilaisuuden tullen.

TAMKjournalin varsinainen tarkoitus ei ole tuottaa voittoa tai kasvattaa markkinaosuutta muiden verkkolehden joukossa. Verkkolehden keskimääräinen vierailija tuskin tutustuu lehteen kokonaisuudessaan, vaan pikemmin häntä kiinnostavat tietyt aiheet, TKI-hankkeet, kirjoittajat tai yksittäiset artikkelit. Lehden markkinointia onkin pyritty toteuttamaan pääosin ala- tai teemakohtaisten someyhteisöjen avulla. Verkkoalusta on rakennettu sellaiseksi, että artikkeleita on helppoa jakaa somessa. Journaliin voi tagien kautta myös luoda näkymiä, joissa esimerkiksi jonkin tietyn alan artikkeleita tarjotaan lukijalle ensin.

Käyttäjätilastojen perusteella TAMKjournalin sivuilla on vierailtu lähes 160 000 kertaa, pääosin Suomesta, mutta myös muualta EU:n alueelta, USA:sta ja Kiinasta. Vierailijat on löytäneet perille paitsi ”tamkjournal”-hakusanan perusteella, myös siten, että artikkelien kirjoittajat ovat itse jakaneet artikkeleita Facebookissa, Twitterissä, LinkedIn-yhteisöissä, uutiskirjeissä ja hankkeiden verkkosivuilla tai käyttäneet niitä opetusmateriaaleina.

Verkkolehti on tärkeä foorumi korkeakoulu yhteisön toiminnan näkyvyyden lisäämiselle sekä osaamisen kehittämiseksi myös jatkossa. Tulevana keväänä lehden tekninen verkkoalusta sekä ulkonäkö päivittyvät ja toimitusprosessia hiotaan vastaamaan paremmin tulevaisuuden tarpeisiin. Lehden markkinointia ja artikkelien jakamista pyritään edistämään niin, että lehti säilyttää asemansa tehokkaana julkaisemisen kanavana ja sen monipuolinen sisältö tavoittaa entistäkin laajemmin kiinnostuneita lukijoita.

Lähteet

- Kukkonen, H. & Marttila, L. 2017. Kuviteltua todellisuutta – ammattikorkeakoulu oppimisen ja opiskelun ympäristönä. Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisu. Sarja A. Tutkimuksia 20. Tampere.
- Svinhuvud, K. 2007. Kokonaisvaltainen kirjoittaminen. Helsinki: Tammi.

- TAMKjournal in English. 2021. Tampereen ammattikorkeakoulu. Luettu 25.1.2021.
<https://tamkjournal-en.tamk.fi/>
- TAMKjournal-verkkolehti. 2021. Tampereen ammattikorkeakoulu. Luettu 25.1.2021.
<https://tamkjournal.tamk.fi/>

Kirjoittajat

Liisa Marttila

erikoissuunnittelija

Koulutuksen kehittämisspalvelut, Tampereen ammattikorkeakoulu

[Kirjoittajan muut artikkelit](#)

Eija Lähteenmäki

lehtori

Pedagogiset ratkaisut, Tampereen ammattikorkeakoulu

[Kirjoittajan muut artikkelit](#)

Kirsi Saarinen

lehtori

Pedagogiset ratkaisut, Tampereen ammattikorkeakoulu

[Kirjoittajan muut artikkelit](#)